

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 21.

Lørdagen den 26de Mai 1860.

4de Marg.

Indhold.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Nordlands Landbrugsstoles Tilstand og Virksomhed i Lidsrummet fra 12te September 1858 til 11te September 1859 — Amerika. — Benmæls Indfyldelse paa Dyrenes Foder. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Nordlands Amts Landbrugsstoles Tilstand og Virksomhed i Lidsrummet fra 12te September 1858 til 11te September 1859.

(Uddrag.)

(Slutning fra No. 20.)

Busskapsjuffelen. Efterat jeg ved min Ankomst til Landbrugsstolen forrige Aar var bleven bekendt med Størrelsen af den indhøstede Foderavling, indsaar jeg, at en Formindselse i Kreaturerens Antal blev nødvendig, og da Fodringen i Hus begyndte, var Besætningen reduceret til 18 Kjør, 40 Smaafæ og 4 Heste. Kjøerne ere under Middelførrelse og ikke smukke at se til. Ved nærmere Eftersyn har jeg dog fundet adskillige Exemplarer, som efter Kropformen at domme have Anlæg saavel for Fodning som Melkeproduktion, og det er min Formening, at man ved forbedret Røgt og Pleie samt hensigtsmæssig Dydræt og Avl inden ikke lang Tid vil kunne uddanne en Kvægrace, som vil svare meget godt til nordlandiske Forholde. En saadan Fremgangsmaade til Kvæggets Forædling anser jeg i denne Egn bekvemmere end Indførelse af fremmed, om end indenlandsk Kvæg. I den forløbne Vinter ere Kjøerne fodrede 4 Gange daglig, Kl. 6 Morgen, Kl. 11 Formiddag, Kl. 4 Eftermiddag og Kl. 8 Aften. Fodringsmidlerne have været Hø og Halm samt Sørpe sammensat af Agner og Vand. En Maanedes Tid lod jeg ogsaa benytte af den ved Stranden vorende Tang (*Alaria esculenta*), som viste sig ganske tjenlig i Diemedet. En længere Fodring med denne Plante anser jeg dog skadelig, med mindre den blandes med en betydelig Mængde Hø eller Halm. Fodringen har vistnok været fuldstændig, men dog ikke ordnet paa den ønskeligste Maade, da Skolegaardens gamle Fjøsbygning — trang og uhensigtsmæssig som den er — lægger Hin-

dringer iveren for Tilberedningen og Behandlingen af Foderet. Det nye Fjøs, hvortil Bestyreren har givet Tegning og Forslag, som approberedes af Dverbestyrelsen, er endnu ei paabegyndt opført, og, til Skade for Kreaturerens Sundhed, maa den gamle Bygning ogsaa denne Vinter benyttes. Sommerfodringen foregaar ved Beitzning i Gaardens Udmærk, der taalelig egner sig til dette Brug. Af de i Aarets Løb fødte Kalve ere ingen blevne paafatte, og vil dette heller ikke for Kjøernes Godhed er bleven mig nærmere bekendt, da alene de bedste Kjørs Kalve ville blive beholdte. Den fordærvelige Udfit at slagte Springoxen, naar den netop er fuldt udvokset, har jeg naturligvis maattet høre, og har jeg det Haab, at Gaardens nylig erhvervede Dreksal blive ret tjenlig til Diemedet.

Fra November Maanedes Begyndelse er Melkemaaling foretaget hver 8de Dag, og i en dertil indrettet Journal indføres de erhholdte Maal tilligemed Køens Alder, Springtid og og Kalsningstid. I de forløbne 10 Maaneder har 13 Kjør melket, hvoraf 3de paa Grund af forudgaaende Knap Fodring have faaet gøde. De øvrige 10 have i Middeltal givet 977¹/₂ Potter, hvilket for 1 Aar bliver omtrent 1170 Potter, og med et dagligt Middeltal 3,9 Pot. Den bedste af Kjøerne har i 10 Maaneder givet 1228 Potter, altsaa pr. Aar 1473 og pr. Dag 4,9 Pot. Sammenligner man Melkeudbyttet med Dyrenes Legemsvægt, som jeg har fundet at variere mellem 300 og 500 Pd. — beregnet efter Presslers Methode — med Middelsvægt 450 Pd., saa er altsaa for hver 100 Pd. Køen veler ydet et Udbytte af 260 Potter aarlig. Dette Resultat er ei ganske ugunstigt. Man tør efter min Formening ikke vente mere af Kreaturer, der gennem deres hele Levetid ere blevene fullfødrede og slet behandlede, og hvis Melkorganer ere udviklede og uvante til Virksomhed. En forøget Produktionssevne og som Folge heraf rigeligere Udbytte vil først efter nogen Tids Forløb kunne paaregnes som Frugt af fuldstændigere Fodring og bedre Behandling.

Hvad Udbyttet af Faarene betræffer, da har dette vistnok været større end det, der sædvanlig ydes af dem, men Produktets Bestaaffenhed var mindre god, hvilket skriver sig fra foregaaende Aars slette Pleie og mislige Kenholdelse af Dyrene. Forøvrigt maa jeg, hvad Faareavl be-

trækker, udtale som min Anskuelse, at denne for Nordlands Vedkommende som for de fleste Egne i Landet, neppe vil komme til at indtage nogen vigtig Plads i Landmandens Spekulationer. Det Produkt, Faarene yde, vil som Følge af det raa og ublidde Klima allestider blive af temmelig grov Bestaaffenhed, dets Værd altsaa ringe, men tilmed ogsaa Værdien af Dyret, der er Producent, og under saadanne Omstændigheder bør det vige Plads for Koen.

Stolens Værkstedarbejder bleve satte igang i Midten af Oktober Maaned. Da der hverten i Smedie eller Hjulmagerværksted fandtes Bærtstøi, maatte dette først oparbejdes, og da det til Redskabstilvirkningen nødvendige Materialer heller ikke strax var tilstede, paabegyndte denne først henimod Midten af November Maaned. I Løbet af Vinteren og indtil Midten af Mai dette Aar, da Værkstedarbejdet standsede, ere følgende Agerbrugs- og Gaardsredskaber forfærdigede: 3 Langslæder med Karne, 3 Gjødselvogne, 2 Svovogne, 2 Jernbanetrillebagerer, 1 Kornharve, 1 Haffelsestol, 4 engelske Svingploge, 1 Hoppeslog, 2 Rhomboidalharve, 2 Kvadrat harve, 1 Rullehary, 1 Jurehary, 1 Skariffikator, 1 Turuvisfaamaffine, 1 Tromle og 2de Plogslæder. Fremdeles er forfærdiget: 4 Par Bogehjul, endel Gjødselgreb, saavel af Træ som af Jern, Turnipshaffer, Pighaffer samt engelske Plogseiler med løse Puder til 2 Par Heste, ligesom ogsaa diverse Reparationer ere udførte.

Undervisning i praktisk Retning have Eleverne nydt ved Deltagelse i de i det Foregaaende opregnede Gaards- og Værkstedarbejder, hvoraf, med Undtagelse af endel Skur, intet er udført med Leiefolk. Under disse Betingelser have Eleverne været, saa at enhver af dem har høvt med de forskellige Arbejder at syse. De ere saaledes blevne øvede i Grøftegravning og Minering i Grøfter, Jordmonnets Behandling med Svingplog Kultivatorer og Harve, Agerens Besaaning med Korn, Græsfrø og Pulverafjæbning, Kompostbehandling af Tang, Fiskeaffald og animalt Gødning, Kornets Træfning og Rensning, Redskabers Oparbejdelse og Besaaning o. s. v. Hestenes Skotsel er ogsaa overdraget Eleverne, saaledes at de have hver sin Uge at være Stald drenge. Derved faa de Syn for Gavnigheden af fuldstændigere Fodring, som for Nødvendigheden af bedre Røgt og Pleie i detheletaget. Hestene bleve i Vinter fodrede 5 Gange daglig, dels med Hø, dels med Haffelse, som blandes med grovet Havre og Vand. Maalingen af Kjøernes Mælk udføres af Stald drengen, og har derved Eleven Anledning til at anfille Sammenligning mellem Virkningen af det ene eller andet Slags Foder og Følgerne af bedre og fuldstændigere Fodring. Endelig have Eleverne under min Ledelse udført Anlægget af Kjøkkenhaven, dens Bearbejdning og Besaaning samt Plantning af et levende Hegn, som, hvis det viser sig haardt, vil blive udvidet til et Gjerde mod Nabogaarden i det kommende Aar. Elevernes Arbeidstid har i Maanetiderne

udgjort 11 Timer daglig, mellem Maanerne 8 a 9 Timer og i Tidsrummet fra Oktober til Mai 7 Timer daglig. Ved denne, som jeg formener, passende legemlige Bevægelse, have de detheletaget befundet sig vel. Over Elevernes Arbejder føres af den praktiske Lærer Journal, i hvilken indføres saavel hvad enhver Elev daglig har udrettet, som Karakterer for den Flid og det Forhold, de udvise under deres praktiske Øvelser. Arbeidsjournalen udviser et Antal af 6 syge Elever i tilsammen 50 Dage; deraf 1 syg i 27 Dage. Upasseligheden har fornemmelig bestaaet i Forkjølelser og mindre væsentlige udvortes Sygdomme og Beskadigelser.

Elevernes theoretiske Undervisning tog sin Begyndelse den 5te Oktober. Fra denne Tid af blev Information givet regelmæssig hver Dag, saaledes at Morgentimerne fra 5 til 8 anvendtes af Eleverne til Gjennemlæsning af deres Lektier, ligesaa efter Arbeidstiden fra Kl. 4 til 6 Eftermiddag da Examenationen tog sin Begyndelse. Naar denne var endt efter 2 a 2½ Times Forløb, fortsatte Eleven 1 Times Tid med Læsning paa egen Haand. Examenationens Ledsaages af Foredrag.

Da jeg havde gjort mig bekendt med Elevernes Forundskaber som desværre til dels vare høist mangelfulde — der var nemlig kun faa, som nogenlunde kunde læse indenad og skrive en Smule, — fandt jeg det nødvendigt at bibringe dem endel elementære Fag, forinden Paabegyndelsen af Hovedfagene fandt Sted, hvisaarlag jeg lod Informationen i den første Tid særligen være rettet paa Tillegnelsen af den fornødne Færdighed i Regning, Skrivning, Læsning med Analyse og Norsk Grammatik. Næsten samtidig hermed gennemgik jeg Begyndelsesgrundene af Chemien efter Johnstons Katekismus. Da denne var færdig fortsattes med Chemi efter Schoedler, Physik efter Schoedler og Agerdyrkningslære efter Lundegvist. Efterat være skredet lidt frem i Regning paabegyndtes Geometri af Gården, samtidig hermed kom Rettskrivning efter Diktat, og med disse Fag fortsattes til Vaaren. I Slutningen af April og Begyndelsen af Mai lod jeg Eleverne øve sig i Konstruktionsstegning af de Redskaber, som de selv havde deltaget i Forfærdigelse af. Den 9de Mai standsede den theoretiske Undervisning, som efter Vaaraannen igjen blev fortsat i omtrent 14 Dage, hvorpaa jeg meddelte Eleverne 1½ Uges Ferie til besøge sine Hjemsteder, medens jeg var fraværende ved Landmandsmødet i Throndhjem. Ved Tilbagekomsten lod jeg Eleverne paabegynde Afkrivning af Dyrproduktionslære, ligesom ogsaa botaniske Ekspeditioner bleve foretagne for at gjøre dem bekendte med de i Egnen almindelig vildtvoksende Planter, hvoraf Exemplarer bleve tørrede og opbevarede. Da Slaataannen var tilendebragt fortsattes med Konstruktionsstegning; endvidere gennemgik de i denne Tid ogsaa det Resterende af Agerdyrkningslæren. Ved min Opmaaling af Skolegaarden have Eleverne faaet Øvelse i praktisk Landmaaling.

Meteorologiske Observationer ere anstillede paa Landbrugsskolen fra 1ste April, da Thermometer og Barometer bleve anskaffede. Dagtaagelserne ere udforte 3 Gange daglig. Kl. 7 Formiddag Kl. 12 og 10 Eftermiddag, og ved hver Maanedes Slutning beregnes Instrumentets Middelstand. Thermometret har til enkelte Tider udvist betydelige daglige Forandringer, og der haves ikke sjeldne Exempler paa 10° Forskjel fra Morgen til Aften. Middeltemperaturen er for April + 0,20 R, for Mai + 6,10 Juni + 9,3 Juli + 9,2 og August + 10,10 R. Sommermaanederne Juni, Juli og August have 60 Dage med Middeltemperatur mellem + 5 og + 10o, — 27 Dage mellem 10 og 15o, — og 5 Dage mellem 15 og 17,60 som er den høiest observerede Middelvarme (30te Juni om Eftermiddagen viste Thermometret + 23o). Barometerstanden har frembudt megen Uregelmæssighed og Instrumentets Stigen og Falden er foregaaet pludselig, som rimeligt er, da Luftforandringerne her gjerne ske meget hurtigt. Middelstanden for April er 335⁹/₁₀ Linie, Mai 339¹/₂“, Juni 336⁷/₁₀“, Juli 335²/₁₀“ og August 335⁹/₁₀ Linie. I Sommermaanederne er her observeret 22 Dage Klartveir, 26 Dage Regnveir og 44 Dage Blandtveir. Vind er her stadig, og næsten kun som Sørsyn er Luftten rolig.

Idet jeg slutter nærværende Beretning om Landbrugsskolens Virksomhed i det forløbne Aar, skyder jeg at udtale min Paaskjønelse af den Nidkjerhed og Virksomhed i deres Raad som saavel Skolens praktiske Lærere som Lærerne i Smedie- og Hulmagerværkstedet have udvist. Hvad Elevernes Fuld og Forhold ved Skolen betræffer, da har jeg ogsaa i denne Henseende at burde udtale min Tilfredshed.

Herbødigst
Andr. Schult.

Amerika.

Svor skal Nordboen nu fordelagtigst nedsette sig i denne Verdensdel*).

I en lang Arrække har uafbrudte Indvandring fra fast alle Europas Lande fundet Sted til Amerika. Hvert Folkelag har i den nye Verdensdel tydt til den Egn, som kom dets Hjemstavn nærmest i Væst og Veirforholde. Dog Nybyggeren til en Egn, som var alifor forskjellig fra hans Fødeland, saa tabte han ofte Helbred og Arbeidslyst, hvor en Anden fandt Helbred og godt Udfomme. Det hender endnu, at den ufyndige Nybygger ikke drager til den rette Kant af Landet, og derfor taber Tid, Penge og Helbred i Stedet for at vinde disse Goder. Ofte nærer Spekulanter den med Landet Ukjendte til at købe Jord, som først efter haardt Arbejde giver

*) I neste Nummer vil et lille Kart over en Del af Forenede Stater blive indtaget.

Frugter. Saaledes har mangen en Nordmand gaaet til Skovtrakterne i Amerika og slidt sig ud med Rodhugst og Rodding, i Stedet for at han nogle Mile derfra kunde truffet fedt Sletteland uden Skov, som kun er en Byrde, hvor den er usalgbar. Ikke bedre er det gaaet mangen en Englander. Han gik nordpaa til Kanadas Skove, fordi han helst vilde dyrke Jord, som borte under den engelske Krone; da var han under vante Love og kunde stole paa kraftig Hjelp, om Nogen forurettede ham. Men kanske han alligevel havde vundet Mere ved et andet Landsvalg. Det forstod forstandige Mend, som sad i Hjemmet. Enfekte af dem besluttede derfor at koste sig over til Amerika og tilbage igjen for at nedstrive, hvad de der havde undersøgt og saaledes vere sine Landsmænd til stor Nytte. En saadan Mand er Engellsmænden Caird. Han reiste, undersøgte og saa alting selv, og skrev saa en Bog om sin Reise, som han har kaldt „Prairie farming in America.“ (Jordbrug paa de skovløse Moer.) Den vil ogsaa vere af stor Nytte for norske Ud- vandrere, fordi den upaatvilelig vil ubvide Syns- kredsen for den norske Landmand, som har besluttet sig til at fare — om det kan tjene ham at opgive sit Fødeland og gamle Minder for Amerika.

Vi levere nu et Uddrag af Cairds Beretning i Ugeskriftet og skal til Slutning efter Gode give en forfattet Fremstilling af vore Landsmænds Stilling som Landmænd i Amerika.

Sidste Efteraar havde jeg Leilighed til temmelig noliagtigt at bese en Del af den vore Mississippidal, som rimeligvis er det frugtbareste Kornland i Verden, og de Bemærkninger, jeg nedskrev underveis, har jeg her samlet i Form af en Række Breve. Maasse gives der ogsaa andre Lande, som fortiden aabner ligesaa gode Udsigter for udbændende Landmænd; jeg vil kun indlade mig paa at tale om det, som jeg har seet. Og hvad jeg saa, forekommer mig netop at frembyde, hvad vi i Dieblttet irenger til: en urørt Jordbund, som er let at drive, ikke behøver at ryddes, er af Naturen overordentlig frugtbar og ligger i et Land, som er gjennemskaaet af et aldeles fortrinligt Jernbanenet, saa at ingen Nybygger behøver at have lenger end 1¹/₂ Mil til en Station, og hvis Kyst befolles af en af de store Indsøer, hvorigjennem Stibene gaar til Atlanterhavet, medens det selv i Mississippifloden eier en af Handelsens store Pulsarer, seilbar for Dampskibe paa en Strækning af flere Hundrede Mile. En stor af Landet har til Underlag Jern, Stenul og Kalk, med hvilke Mineraler det saaledes for Tiden selv forsyner Indbyggerne, medens det i Fremtiden lover at stige betydelig i Værdi, skulde Befolkningen nogenstinde faste sig over Fabrikdrift. — Afstemningen er fuldstændig ordnet hele Landet over; og afsæet fra Udforselen til England er der paa Stedet betydelig og stigende Efterspørgsel efter alle Slags Landbrugsprodukter. Driftsomkostningerne formindskes ved en almindelig og fordelagtig Anvendelse af Maskiner og Redskaber.

medens Beføstningen ved at holde Heste og Treføtter forholdsvis er saare ubetydelig. Kvege og Faareavl er meget fordelagtig, og Produktionen af Merinosuld, som allerede er anselig, kan betydelig forøges.

Disse Jorder kan erholdes for en Kjøbesum af fra 2½ til 4 Spd. Maalet.

At kjøbe saadan Jord og beholde den nogle Aar vilde allerede vere en fordelagtig Anbringelse af en Kapital, og den stigende Guldhøst, hvoraf Amerika selv leverer for en 45 Millioner Spd. om Aaret, vil Aar for Aar bidrage til at forhøje Eiendomspriserne i England og overalt. Men naar en engelsk Udvandrer kjøber denne Slags Jord, sikrer han sig ikke blot Fordelen ved at drive den, men ogsaa den stigende Forøgelse af Jordens egen Verdi. Landet ligger nu ikke mere end 14 Dages Reise fra Englands Kyster *).

Der er to Erhvervsgræne, paa hvilke jeg serlig ønsker at henlede deres Opmærksomhed, som udvandrere til Illinois, nemlig Kveghold og Maisdyrkning; om begge indeholder disse Breve fuldstændig nærmere Underretning. En god Besættning af Hornkveg eller Faar kan kjøbes for en temmelig ubetydelig Sum; og saalenge Prærielandet er tyndt bebygget, kan man det halve Aar have Gresset for Intet, og i det andet Halvaar hø blot for Omkostningerne ved at hjerpe det. For Majsen passer baade Klima og Jordbund bedre end for Hvede; man kan uden Fare dyrke saa meget af den som man vil hvert eneste Aar, og denne Sedart udmærker sig fremfor Hvede derved, at den uden Skade kan høstes i Løbet af nogle Uger. En mindre men stadig Arbeidskraft er saaledes tilstrekkelig til at overkomme en betydelig Strefning Jord. Der er altid Afsetning for Majs, og selv den laveste Pris, den nogenstunde har naaet i England, vil give Landmanden paa Prærien i Illinois en meget god Fortjeneste efter Fra drag af alle Transportomkostninger.

Fra England kan en Udvandrer gjøre hele Rejsen til Illinois over Liverpool eller Glasgow for 28½ Spd., Kosten iberegnet.

For Diebliffet er Tiden meget gunstig til at nedsette sig som Landmand i Illinois. Krisen i 1857 er endnu ikke forglempt, og Priserne for alle slags Affordarbejde med at bygge, gjerde og pløie er 50 Procent under den almindelige Pris.

Den 4de September 1858 gif jeg i Liverpool tilligemed en god Ven ombord paa „Persia," som om Eftermiddagen lettede forat gaa til New-York. Skibet havde fuld Ladning og over 200 Rahytspassagerer. Der herskede fortrefelig Orden ombord, og skjønt vi havde haardt Veir og Modvind paa hele Overreisen og to alvorlige Storme, var Rejsen dog i det Hele taget behagelig og heldig. Om Aftenen paa den tolvte Dag naaede vi New-York.

Efter et kort og behageligt Ophold i New-York begav vi os paa Rejsen til Montreal i

Kanada, idet vi seilede opad Hudsonfloden til Albany. Men paa de 22 norske Mile mellem New-York og Albany saa jeg ingen gode Jorder og intet Gress, som en engelsk Dsse vilde rørt ved. Mellem Albany og Troy var Jernbanetogene overfyldte; Folk for frem og tilbage, skjønt det var vanskeligt at se, hvad der besjæftigede dem, thi der er kun saa Spor af Fabriksflid, og Jordbunden er oisensynlig ufrugtbar og forsømt. Der lod ikke til at findes Noget, som kunde tiltrække eller frembringe mange Kapitaler. Hvor billig saadan Jord end kunde kjøbes, vilde den dog vere kjøbt for dyrt, da den er saa langt ringere i Bonitet end god Jord hos os. Landet langs med Floden er sumpigt og ser usundt ud; hoiere op ser man kun stivt Ler eller den bare Sten. Mellem Albany og Troy traf vi Mais hist og her, men Eggen er lidet indbydende.

New-York selv behagede mig ved sin rige Afverking og sit maleriske, for mig nye, Udseende. Men de Landstrefninger, jeg hidtil er kommen igjennem, har kjædet mig, og det golde Udseende vedvarer lige til Champlain Søen, kun med den Forskjel, at Leret afloses af Glycerand.

Landet nærmere Montreal er koldt og fattigt og udstykket mellem franske Kanadier, hvis stærende Gang og magre Kvege tyder paa et fattigt Erhverv. Plakaterne ved Dverfjorslerne er paa fransk, og Beboerne ved Stationerne taler fransk. Veiret var koldt, thi Thermometret var fra den forrige Morgen faldet fra 19 til 5 Grader.

Eggen er meget flad, men Landet bliver efterhaanden bedre henimod St. Laurentsfloden, som ovenfor Montreal er meget stor, nesten som en Fjord, ikke langt fra 1½ Fjerding bred.

Fra Montreal reiste jeg til Ottawa, først paa Jernbane til La Chine, hvorfra vi seilede ud paa et bredt Vand, der lignede en Sø og var dannet ved Foreningen af St. Laurents- og Ottawasfloden. Længere op paa den nordre Bred er en smuk, skovgroet Strefning af et Par Kvadrantmiles Størrelse bleven forbeholdt en Indianerstamme, hvis Landsby ligger ved Bredden. Man siger, at de i Et og Alt regjeres af franske Prester, som ikke tilsteder dem noget Samkvem med Nybyggere, og heller ikke tillader dem at anlegge en Landingsbro, som muligt kunde opmuntre til Samferdsel.

En ny Række Vandfald undgik vi ved at tage paa Jernbane et Par Mil gennem en skovrig men fattig Egn, som føder en fattig, fransk Befolkning. Hvor Søven tilbøls er ryddet, ser man nesten hele Jorden beklædt med svære Kampestene. Derpaa benyttede vi atter Floden. Nesten hele den øvrige Strefning til Ottawa, henved 9 Mile, er dens Bredder lave og sumpige, længere inde tilbøls ryddede, og paa Nordssiden er der skovgroet Høiland i Baggrunden. Hvor Bifloderne løber ud i Ottawa ser man almindeligvis Sagmøller og store Stabler af kantsaget Lommer, idet Rideau Vandfaldene benyttes til at sauge en 14200 Tylvter om Aaret.

(Fortsættes.)

*) Tilfæa 17 Dage fra Norges Kyster.

Benmæls Indflydelse paa Dyrenes Foder.

I Udlandet klages fra flere Kanter over at Kjørnens Sundhedstilstand i denne Vinter og Foraar har været slet. Sygdommen kommer især tilsyne derved, at det syge Dyr bliver stivt i hele Bagkroppen og i Bagbenene, saa det ikke kan reise sig. Det vedbliver desuagtet at ede og drikke godt og holder ved at melke, men ynker sig meget, naar det skal reises. Man har troet, at en af Sygdommens Hovedårsager ligger i Foderets Bestaafning, og en dansk Benmælsfabrikant har i den Anledning ladet indrykke i dansk Ugeskrift for Landmænd følgende Meddelelse som anbefalende for Benmæls Anvendelse som Gjødsel.

„Som Bidrag til at bestyrke den Mening, der er fremsat af en Dyrlæge, hvorefter Årsagen til den nuværende Sygdom skulde hidrøre fra en Mangel af fosforsure Salte i Kvægets Organisation, tage vi os den Frihed at indsende et Udsøg af et Brev fra Hr. John W. Cooper til Redaktøren af Bladet „Bury og Norwich Post“ i Marts 1850, hvilket vi have liggende for os iblandt mange Vidnesbyrd om Hensigtsmæssigheden af en stadig Benyttelse af fosforsure Salte til Vedligeholdelsen af Kvægets Sundhed, og som vise, at disse især maa anvendes, saasnart man har Formodning om, at de Jorder, hvoraf Kvæget erholder sin Næring, mangle disse nødvendige Salte.

Artiklen lyder saaledes:

„I en af sine fortrinlige Forelæsninger i det fgl. Agerdyrkningselskab har Dr. Lyon Playfair besigt den vundgaaelige Nødvendighed af, at fosforsure Salte ere tilstede som Bestanddel i Gjødningsstoffer, fordi Kvæget, ved at ernæres af Jordens Afgrøder, der, som bekendt, optage dennes Bestanddele, bliver i de Tilfælde, hvor en Mangel af fosforsure Salte i hine ere fremherskende, saa affældige i visse Dele af dets Legeme, at al anden Fodring, hvor kostbar den end er, forholdsvis er uden Værd.

Benmassens Hovedbestanddel er, som bekendt, fosforsur Kalk, og man paaistaar, at den hele Bensubstans i det dyrkede Legeme hvert 8de eller 9de Aar fuldstændig fornyes. Tillige er det en Kjendsgjerning, at naar der sker et Brud paa et Ben i Dyret, og de brudte Stykker sammenføres, da være disse sammen igjen, hvilket viser Rigtigheden af den nævnte Paastand. Ved unge og voksende Kreaturer tjene næsten alle de fosforsure Salte, der indtages som Næring, udelukkende til Dannelsen af Ben, og Ekstremiteterne ere som Folge deraf forholdsvis blottede for samme og mindre værdifulde, medens de nævnte Salte ved gammelt Kvæg kun behøves til Fornyelsen af Benmassen, og Gjødningen i dette Tilfælde er mere værdifuld, hvis Grad igjen staar i Forhold til Kvaliteten af den Næring, Dyret indtager.

Det er ved Sammenligning af de Lærdes ubiائية For modninger med praktiske Resultater,

at vi komme til betydningsfulde Sandheder, og at baade Årsag og Virkning ligge klart for os.

En af mine Venner har fortalt mig, at for flere Aar siden drev hans Fader, Santon, Down Farm paa den anden Side af Cheshford, og at denne et Aar fodrede sine Arbeidsheste alene med Havre, der var voret paa en sort, sandet Jordbund, hvor den oprindelige Løry var aldeles opbrugt, og hverken Ler eller Gjødning havde været paaført Jorden. Resultatet blev at alle Hestene uden Undtagelse faldt betydeligt af, saa at de endog bleve udygtige til at gjøre deres daglige Arbejde, og efter nogen Tid bleve de saa udmagrede, at de ikke kunde staa paa Benene uden Støtte (endssjont de fik saamegen Havre, de vilde æde), hvorfor det blev nødvendigt at heise dem op og understøtte dem med Stæffe og Reb; saaledes vare de i Virkeligheden blevne faldberedige (rickety) fordi de Kvantiteter fosforsure Salte, der vare nødvendige til Fornyelsen af Benmassen ikke vare blevne indtagne ved Fodringen. Der blev da sendt Bud efter en Dyrlæge, der ordinerede alle mulige Slags Mediciner, men som kun forværrede Sygdommen, indtil han endelig foreslog som det sidste Middel, ganske at forandre Foderet og give dem Benmæls, der havde den Virkning, at Hestene i nogle faa Uger ganske kom sig. Det er bekendt, at Græsmarkerne i Cheshire Aar for Aar bleve mindre givtige ved den stadige Græsning af Kjør og at den oprindelige Frugtbarhed tilgavandes ved Tilførsel af en rigelig Gjødning med Ben.

Liebigs paaistaar, at en Mellesko ved i 70 Aar at græsse paa en Græsmark af een Akres Størrelse borttager fra samme et Kvantum af fosforsure Salte, der svarer til een Tons Vægt af Ben (2000 Pd.)“

Indlandet.

Christiania. I Storthingets Møde d. 18de besluttedes at Intet hverken som Gave eller Laan skulde bevilges til Understøttelse for Teatrene i Christiania og Bergen, samt at Storthingsbygningen skulde opføres efter Arkitekt Langlets Tegninger. I Moderne d. 19de valgtes Bankdirektorer, Bankrepræsentanter og Statsrevisorer. Til Statsrevisorer valgtes Advokat Kildal, Overretsprokurator Gaarder, Sagsfører og Hypothekbankdirektor J. Eversdrup, Kjøbmand Chr. Johnsen og Bysskriver Nye. I Mødet d. 21de valgtes Overlærer Daa enstemmig til Storthingsarkivar. I Anledning af et Andragende fra Fru Musæus besluttedes, at de Rektor Musæus ved Højesteretsdom klagede Sagsomkostninger ei skulde søges betalt af den Rektoren tilskaaede Pension. Til Hørlighedsberedning bevilgedes Intet. I Anledning af en Foresøgelse fra Hypothekbankens Direktion om Dyttelse af et Statslaan paa 1 Million Spd. til Indkjøb af Hypothekbankobligationer, for derved at skaffe Hypothekbanken Penge til Afhjælpelse af den iblandt Eiendomsbesidderne herskende store Raaneirang

bestuttedes: Forestillingen oversendes Regjeringen, som anmodes om at tage under Overveielse, hvorvidt det ikke paa Grund af den stedse stigende Laanetrang skulde være hensigtsmæssigt at aabne Hypothekbankens Direktion Udgang til at sælge Obligationer til en lavere Kurs end 92 pCt. Følgende Forslag til Forandring i Grundloven ere fremsatte: a. af Regjeringen: 1) angaaende Forandring i Grundlovens § 14 første Punktum og § 21, sidste Punktum. Forslaget gaar ud paa, at enhver nærmest arveberettiget Prinds skal kunne bestilles til Biskoppe i Norge; 2) angaaende Forandring i Grundlovens § 41, sammenholdt med Rigskatten. b. af Private: 1) om Forandring i Grundlovens §§ 12, 14 og fl. (Stattholderpostens Ophævelse) af Udsættelse for Mogsfeldt, Boyesen, Beseth, Borch; 2) om Forandring i § 92 (Religionfrihed for civile Embedsmænd) af Udsættelse for Mogsfeldt med fl.; 3) om Statsraadernes Deltagelse i Stortinget) af Udsættelse for Mogsfeldt; 4) (om aarlige Storting) af J. Ewerdrup m. fl.; 5) om Storting hvert andet Aar af de Samme; 6) om Valgbarhed for Statsraadets Medlemmer; 7) om Forandring med Hensyn til Repræsentationsforholdet (saa at Badsø og Hammerfest tilsammen faa en egen Repræsentant).

— Lovbestutningen om en militær Straffelov er et sanktioneret.

— Den 22de d. M. Kl. 1 blev Stortinget opløst efterat følgende kongelige Tale var bleven oplæst af Regjeringens første Medlem, Statsraad Petersen:

Gode Herrer og Norske Mænd!

Denne Gang hindret fra Selv at samles med Eder for at afflutte Eders Forhandlinger sender Jeg Eder herved min hjertelige Hilsen, idet Jeg med levende Tilfredsstillelse anerkjender den tillidsfulde Smædekommen, som er bleven Mig til Del fra det sextende ordentlige Storting — dette Storting, der har modtaget min Ed som Norges Konge og snart ved dets Udsendinger vil være Vidne til den høitidelige Handling, hvorved Vaandet mellem Mig og det trofaste Norske Folk skal helligs gjennem den kirkelige Jubielse.

Det er til en betænksom, men ustandset Fremstreden i Folkets aandelige og materielle Vilkår, at Eders som Min Zdræt viet, og det glæder Mig at kunne udtale, at det, som til dette Formaal er udrettet under Eders Møde, ikke er af ringe Betydning.

De Bevilgninger, Stortinget har givet til de forskjellige Statsviemed, vidne om, at Stortinget har vidst at opfatte de Kræv, som den stigende Udvikling af vort Samfundsliv gjer gjældende, medens det har maattet tage tilbørligt Hensyn til den Forhindring af vore Statsindtægter, hvilken har været en Følge af de under de senere Aar i Verdenshandelen indtraadte ugunstige Forholde. Vi tør imidlertid haabe, at Virkningen heraf efterhaanden vil ophøre, og at det for en Tid afskudte Opbring af vore Næringsveie atter vil indtræde.

Det var Mig en sand Glæde at se Mig omgivet af Deputerede fra det Norske Storting under Min og Min Gemalindes Kroning i Stockholm. Høvisere Møder af begge Landes øylyste og pa-

triotiske Mænd skulde bidrage til at befæste den gjensidige Tillid, der er Foreningens bedste Støtte.

Ved at antage det af Mig fremsatte Forslag om Bæreforsel landværs mellem Norge og Sverrige har J bidraget til at fremme Udviklingen af de materielle Interesser, der er sættes for de tvende Brodersfolk.

Jeg nedbeder Himlens Belsignelse over Norges Land og dets Indvaanere, og forbliver Eder, gode Herrer og Norske Mænd, Alle talmindelighed og Enhver isærdeleshed, med al kongelig Naade og Julest velbevaagen.

Efter nogle Slutningsord af Præsidenten, Harbitz, udbragte Stortinget et „Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget,“ og efterat senere en Deputation fra Stortinget havde komplementeret Regjeringen i Palæet, skildes Forsamlingen ad.

— Følge svenske Blade har Hs. Maj. Kongen besluttet, at der til hver af de 12 Deputerede fra det norske Storting, som vare nærværende ved D. M. Kongens og Dronningens Kroning i Stockholm, skal til Gindrung derom overleveres en for Anledningen præget Medalje i Guld og forsynet med Guldfjæder saaledes at den kan bæres om Halsen.

— Landbrugsakademiet i Stockholm besluttede i sin Sammenkomst den 14de Mai at der skulde sendes en Skrivelse til Selskabet for Norges Vel med Indbydelse til Nordmændene til at overvære Landbrugsmødet i Gøteborg.

— Frihedsdagen den 17de Mai, er laar paa mange Steder i Riget bleven festligere høitideligholdt end sædvanlig. I Hovedstaden kostede alene Arrangementerne til den offentlige Folkfest i det Frie omtrent 1000 Spd., der var sammenskudt af Byens Indvaanere, hvilke i et Antal af mange Tusinder (man siger et Snes Tusinder) deltog dels i en høitidelig Procession, dels som Tilskuere. En stor Del af Stortingets Medlemmer deltog saavel i Processionen, som i Festmaaltiderne. Bladets Rum tillader os ingen nærmere Meddelelse af Festlighederne, Talerne, Sangene m. m.

— Efterat Indberetninger vare indkomne fra alle Amt, undtagen Finnmarks, angaaende Tilstrækkeligheden af forrige Aars Høst, har Indre-Departementet under 4de f. M. fremlagt følgende Beretning for Hs. Maj. Kongen: I den underdanigste Indberetning om Høstens Udfald af 5te December sidstleden anførte Departementet, at Høosten i den sydlige og vestlige Del af Riget i det Hele var mislig. Det fremgaar af de nu modtagne Beretninger, at der paa Strækningen fra Laurvigs Fogderi til Romsdals Amt, begge inkl., har maattet ske til dels betydelige Indskrænkninger i Kreaturholdet og at man desuagtet nærer Frygt for Fodermangel til Vaaren, især hvis denne skulde indtræde siddigt. Ogsaa fra Balderis og Fossens Fogderier samt fra en stor Del af nordre Thronhjems Amt udtales der Frygt for saadan Mangel. I den øvrige Del af Riget antages Udbyttet af Høosten i det Hele taget at være nogenlunde tilstrækkeligt for Behøvet, idet de Bygder, som maatte tiltrænge Forsyning af Foder, antages i Almindelighed at kunne erholde saadant fra Næbhøghedene. Høviserne ere imidlertid

stegne til en betydelig Høide. Da Kornhøsten i Strækningen fra Bratsberg Amt til Stavanger Amt, begge inkl., var betydelig under et Middelsaar, antages disse Distrikter at ville tiltrænge meget større Tilførsel af Korn end sædvanlig. Til enkelte Kommuner i sydøstlige Amt, hvor der efter Amtmandens Indberetning tildels har været et fuldstændigt Misværsaar, er der, som naadigst vil erindres, tilstaaet Laan af offentlige Midler til Afhjælpelse af Korntraug. Ogsaa begge de bergenshusiske samt Nordlands Amter ville formentlig tiltrænge noget større Tilførsel af Korn end i almindelige Aar. Forøvrigt antages Beholdningerne i det hele at være som sædvanlig. Flere af de gode Kornbygder i Christiania og Throndhjems Stifter have ikke ubetydelige Kvanta til Salg.

Potetesavlen formenes i den største Del af Riget at være fuldkommen tilstrækkelig saavel til Husbrug som til Udsæd, idet den i almindelig Grad har været fri for Sygdom. Flere Distrikter, især i Christiania Stift, kunne afgive ei ubetydeligt til Salg. I enkelte Distrikter af nordre Bergenshus Amt og de throndhjemse Amter, navnlig det søndre, hvor Sygdom har været almindelig, yttres dog Frygt for Mangel paa gode Sættepotetes. I Nordlands Amt har Udbyttet været ringe.

Skien, den 12te Mai. I Thelemarken er Trangen til Korn for Tiden overordentlig stor og der føres derfor dagligen en Madsse Korn over til Hjørstrand, ja saameget, at Dampskibet Statsraad Stang har maattet gjøre Extrature med Slæbebaade for at transportere samme, og er det saa vanskeligt at faa Heste til den halve Mils Transport over Gjeteryggen (Balken imellem Skien og Hjørstrand ved Nordfjøs), at der har været betalt indtil 24 p. pr. Td. Gøds. I Moland har Kommunalbestyrelsen været nødsaget til at optage et Laan til Indkjøb af Korn for Fattigvæsenet — og skal Roden der være saa stor, at baade Kreaturer og Folk lide af Sult. Virkningerne af Aaret 1859 ville blive følelige her i Egnen gjennem flere Aar, og vi fatte næsten ikke hvorfra alle de Penge skulle komme som udfordres iaar til Føde- og Sædkorn. Banken og de offentlige Laanindretninger bør derfor nu handle med stor Omfagt, Beredvillighed og Staansomhed.

Kongsberg, den 16de Mai. Det gaar smaat med Vaarens Komme paa disse Kanter. Endnu ligge Aaserner fulde af Sne og man er heller ikke ganske fri for den i Løkker og Haver, af hvilken Grund Vaararbeidet endnu ikke rigtig er begyndt. Natterne ere desuden fremdeles kolde. Denne sene Vaar er her uheldig for de Mange, der ere nødte til at købe Kreaturfoder, da Høet, forsaavidt der endnu er noget at faa kjøbt, betales med 5 a 6 Spd. pr. Sld.

Tra Holmestrand berettes ved Telegram til Indre-Departementet, at et stort Fjeldskred Natten til den 20de d. M. har fundet Sted i Nord for Byen, hvorved Væien er spærret; men antages at kunne nogenlunde farbargjøres om 2 Dage.

Udlandet.

Italien. Der viser sig Tegne paa et uventet Omflag i Mellemitalien. Efterat tydske Blade for et Par Dage siden havde bragt den usandsynlige Efterretning fra Toscana, at en hel Batalion af florentinske Frivillige var gaaet over til den pavelige Armee, meldes nu fra Paris, at Garnisonen i Florentis har maattet begive sig til Grændsen, at Nationalgarden har overtaget Tjenesten og at der hersker stor Bevægelse i Staden, idet man endog raaber: „Leve Ferdinand Leopold!“

Garibaldi's Landing har fundet Sted i Nærheden af Marsala, som ligger paa Siciliens Vestkyst, Syd for Trapani. Dette meldes ikke alene af „Morning Post," men ogsaa af Geneserbladet „Mormento," som tilføjer at Landgangen gik for sig Natten mellem den 12te og 13de Mai, og at de neapolitaniske Troppers Modstand blev besejret. Ifølge en neapolitanisk Depesche, som man kender pr. Telegraf, har ogsaa en Udfibning af „Flibustiere" fundet Sted ved Marsala den 11te, og de kongelige Krydsere, der formodentlig ikke vare komne tidshof til at forhindre Landgangen, skulle have taget det ene Transportskib og boret det andet isenk. Naar man hertil føjer Turinerdepeschen, som melder at Garibaldi i to forskjellige Proklamationer har opfordret Indbaaererne i Markerne Umbrien og Neapel samt Romerne til at gjøre Opstand, — en Marsfælddepesche, ifølge hvilken Garibaldi's Expeditionskorps kun skal beløbe sig til 1100 Mand, samt det løse Borskygte om at Garibaldi skulde være tagen tilfange, har man samlet Alt, hvad man siden igaar har erfaret om selve Expeditionen. Hvad Indtykket af den angaar saa vedbliver det at være gunstigt i England og at blive bedre og bedre i Frankrig. Indrulleringen af engelske Frivillige siges at have den skjønneste Fremgang, og det Samme gjælder om Indsamlingen af Pengebidrag til Understøttelse af Expeditionen. De officielle franske Blade skælde ikke lenger Garibaldi ud, men løse Kongen af Neapel Texten, fordi han ikke har fulgt Englands og Frankrigs Raad. Rygtet om, at der er kommet til en Forklaring mellem sidstnævnte Magter, vedligeholde sig; det hedder endogsaa, at Underhandlinger ere igang mellem dem angaaende de sicilianske Anliggender, og at man skal være bleven enig om at afholde baade sig selv og alle Andre fra at intervenere. England skal rigtignok først have ladet sig forstaa med at det muligvis vilde komme i den Nødvendighed at besætte et Punkt paa den sicilianske Kyst; men da Frankrig svarede at det isaafald vilde se sig sat i samme Nødvendighed, blev man enig om at opgive det.

— Patrie bekræfter Rygtet om, at de neapolitaniske Krydsere, der vilde forhindre Garibaldi's Landgang, bleve tvungne til at stande deres Fld i nogen Tid af engelske Krigsskibe, som allerede i flere Dage havde krydset paa den sicilianske Kyst. Grunden hertil skal være, Garibaldi havde bragt det Krigspuds at heise engelsk Flag, og da man kom efter Sandheden, var Landgangen ikke mere til at forhindre. Vaaben og Munition skulde ogsaa være udfibede. Den neapolitaniske Depesche, der melder

Landgangen, tilføier: „at flere Flibustiere bleve dræbte ved Ilden fra Krydserne. Talrige Forstærkninger skulde være afgaaede fra Neapel til Sicilien, og Guvernøren paa Den, Fyrst Castelecale, har udstedt en Forordning, hvori han paa det Bestemteste forbyder Befolkningen at bære eller skjule Vaaben „paa Grund af de uhorste Misgjerninger Resten af Insurgentbanderne har gjort sig skyldig i.“ Da Rygtet om Garibaldi's Tilfangetagelse endnu ikke har bekræftet sig kan man med temmelig Sikkerhed indrangsere det i Tartarregimentet.

— I Morning Post for 17de Mai meddeles fra Paris at en Skare Garibaldister er dragen gjennem det pavelige Gebet paa Marschen til Neapel.

— L'Opinione nat. beretter at 4 Skibe ere paa Forankaling af den franske Gesandt i Neapel afgaaede til denne By. Gesanden mener at Udbrudet af en Revolution i Neapel er nærførestaaende. L'Opinion anser det for muligt at der vil blive afsluttet et Forbund mellem Paven, Neapel, Østerrig og de throniserede Fyrster, der da ville gjøre Forbring paa Spaniens Understøttelse. Roms Romning er foreløbig suspenderet.

— Patrie af 16de siger at det er lykkes Garibaldi's Expedition at give Opstanden paa Sicilien en Fasthed; Regjeringsens Tropper holdt sig kun endnu i Fæstningerne Palermo og Messina. — I Calabrien og Abruzzerne er der udbrudt en kombineret Opstand. Paa Østerriget om Lamorticières Bevægelse have 5000 Mand piemontiske Tropper indskibet sig i Genua.

— Garibaldi er i Besiddelse af hele Sicilien med Undtagelse af Palermo og Messina, Rygtet gaar at Messina ogsaa er taget.

Tyrkiet. Fra Aleppo berettes under 28de f. M., at der paa de Christnes Huse har været opstaaet Opfordring til at myrde de Christne. Opmandene ere bleve arresterede, men Garnisonen var utilstrækkelig og Rættens Haandhævelse derfor umulig. Man befrygter et nyt Udbrud af Fanatismen.

— Constantinopel den 21de Mai. Sultanen har idag modtaget Lavalette. Lavalettes Udtalelse til herværende Franskmande have gjort et slet Indtryk paa Borsen. De fremmede Vexelsurser ere mærkelig stagne.

Schweiz. Bern den 22de Mai. Frankrig har med Hensyn til Savoyens Indlemmelse gjort Stormagterne Forslag angaaende Bestemmelsen af Grændselinien; det forpligter sig til ikke at anlægge Fæstninger i nogen Del af Savoyen og til ikke at bygge Krigsskibe paa Genfersøen.

Rusland. Den 18de Mai. Borsenhallets Privatkorrespondent vil vide at Rusland har foreslaaet at Stormagternes Kommissærer skulle, ledsagede af tyrkiske Kommissærer, gjenneveise hele det tyrkiske Rige for at høre og modtage de Christnes Besvælinger. Rusland underhandler med Varing om et Laan.

Ungarn. Wien den 18de Mai. En leiserlig Haandskrivelse indrømmer de ungarske Protestanter at holde Konventforsamlinger og tilsliger Amnesti for tidligere Overtrædelser.

Landeiendom.

Et af de smukkeste Landsteder, **Cielliefryd** kaldet, i Nærheden af **Molde**, knapt $\frac{1}{2}$ Mill herfra, er underhaanden til Salgs. Der fødes 6 a 8 Rjor og en Hest, avles 60 a 80 Ld. Korn og 30 a 50 Ld. Potetes. Husene bestaar af en hvidmalet Baanebygning med 6 Værelser og Kjøkken, Tjøs og Staldbygning, 2de nye Ladebygninger, hvori findes Træste-, Drosste-, Haffelsemaskiner, der Alt drives med Vand, samt et Skuur, hvori flere store Gryder ere indmurede til Gjødselkogeri af Fiskefloer. Eiendommen, som kan erholdes med Besætning og Gaardsredskaber, er paa Grund af dens nære Beliggenhed til Byen særdeles fordelagtig og kan tiltrædes naarsomhelst. Man behøge at henvende sig til Vicekonsul D. Olsen i Molde eller Hr. J. S. Dvøre i Christiania.

Et Parti Pulvergjødnings

fra
Jacob Jervell i Molde
forhandles billigt af **Johannes N. With,**
24, Kongens Gade.

En engelsk udmærket god Træsemaskine, passende til Vand eller Dampkraft, sælges for den billige Pris 180 Spd. Ligesaa sælges transportable Dampmaskiner for meget billig Pris i D. Jakobsons Maskinværksted.

Madklokker af Stobestaal, ualmindelig billige, sælges i Jakobsons Maskinværksted.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 4 a $4\frac{1}{2}$ Spd.
Rug, $3\frac{1}{2}$ Spd. a 18 $\frac{1}{2}$.
Veg, 13—16 $\frac{1}{2}$.
Havre 8 $\frac{1}{2}$ a 9 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Udenlandst

Rug østersøst 4 Spd. 1 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 19 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 19 $\frac{1}{2}$ 18 $\frac{1}{2}$.
Veg 2radigt 18 $\frac{1}{2}$.
Erter $4\frac{1}{2}$ Spd.
Hvede $5\frac{1}{2}$ Spd. a 6 Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjokmb. $5\frac{1}{2}$ Spd. pr. Ld. $\frac{1}{2}$
Sild, stor Mid. 5 Spd. pr. Ld.
Sild, smaa do. 4 a $4\frac{1}{2}$ Spd. pr. Ld.
Sild, stor Christ. 18 $\frac{1}{2}$ pr. Ld.
Sild, smaa do. 12 a 13 $\frac{1}{2}$ pr. Ld.
Storset 4 $\frac{1}{2}$ 18 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Middelsæt 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaaset 3 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Røbstær 8 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.

Følgebld til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.